

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 23. maj 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Cenia Anne Spottog
Petersen
Sagsnr.: 2025-05027
Dok.: 3701922

Besvarelse af spørgsmål nr. 981 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 981 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 981 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange sager/anmeldelser/formodede mistanke, der har været henholdsvis med unge i aldersgruppen 10-14-årige og 15-17-årige vedr. forbrydelser, som kan henvises til UKN (Ungdomskriminalitetsnævnet), over de seneste 5 år? Disse bedes opdelt på kategorier som f.eks. vold, trussel om vold, voldtægt mv., afpresning og røveri, indbrud, bedrageri, groft hærværk, brandstiftelse, brugstyveri af biler, salg af euforiserende stoffer og overtrædelse af våbenlovgivningen og lignende. Dernæst bedes ministeren redegøre for, hvor mange i hver kategori, som rent faktisk har ført til et UKN-forløb”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan generelt oplyse, at børn, der er i alderen 10-14 år på gerningstidspunktet, ikke skal have behandlet deres sager i retten. Derfor er det politiet, der i disse tilfælde vurderer og beslutter, om sagen skal henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet. Det bemærkes, at en række betingelser skal være opfyldt, før politiet kan henvise sagen til nævnet.

For det første forudsætter en beslutning om at henvise sagen til nævnet, at politiet på baggrund af efterforskning anser det for tilstrækkeligt bevist, at barnet er den rette gerningsperson.

Herudover forudsætter en beslutning om at henvise sagen, at lovovertrædelsen falder ind under de straffelovsovertrædelser, der fremgår af ungdomskriminalitetslovens § 2, stk. 2, nr. 1 (personfarlig kriminalitet), eller at barnet har begået en overtrædelse af øvrige bestemmelser i straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, der vurderes at ville have medført frihedsstraf, såfremt barnet var over den kriminelle lavalder, og såfremt barnet samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet. Sagen bliver alligevel ikke henvist, hvis det vurderes, at sagen ville have været afgjort ved tiltalefrafald, såfremt barnet havde været over den kriminelle lavalder på gerningstidspunktet.

Endelig er det en forudsætning for at henvise til nævnet, at barnet har fast, lovligt ophold i Danmark.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at idet børn under 15 år ikke kan sigtes, betegnes omhandlende børn som mistænkte gennem hele sagsforløbet. Registreringen af børn i denne alder, som er under efterforskning for at have begået noget kriminelt, svarer dog til den registrering, som sker af personer over den kriminelle lavalder, når der rejses sigtelse mod disse. På baggrund af denne registrering har Rigspolitiet i tabel 1 opgjort antallet af "mistanker" (svarende til sigtelser) mod 10-14 årige i perioden 2020-2024 opdelt på sagsområder. Det er endvidere opgjort, hvor mange børn der optræder som "mistænkte" (svarende til sigtede) i sagerne.

Tabel 1: Antal "mistanker" af 10-14 årige, fordelt på år for "mistanke" og udvalgte sagsområder, samt antal unikke personer, som "mistankerne" vedrører pr. år

	År for "mistanke"					Total
	2020	2021	2022	2023	2024	
Område						
Drab, brand mv.	96	126	96	100	119	537
Indbrud	115	80	65	65	64	389
Lov om euforiserende stoffer (salg)	13	34	33	29	31	140
Røveri	134	114	129	66	83	526
Sædelighed	240	264	318	242	192	1.256
Tyveri	1.241	1.136	1.433	1.559	1.218	6.587
Vold	754	706	696	759	704	3.619
Våbenloven	196	178	148	146	117	785
Øvrig straffelov, herunder brugstyveri	650	851	631	633	591	3.356
Anden	252	125	220	255	82	934
Samlet antal "mistanker"	3.691	3.614	3.769	3.854	3.201	18.129

Unikke "mistænkte" 10-14 årige	2.196	2.198	2.395	2.441	2.097	11.327
---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

Note: Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Data er opdateret den 25. april 2025.

I tabel 2 opgøres, hvor mange henvisninger af 10-14 årige, der er registreret i de pågældende år, fordelt på sagsområder.

Der bemærkes, at der kan indgå flere verserende forhold i grundlaget for henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet, men at det vil kræve en manuel gennemgang af henvisningerne at opgøre samtlige forhold, der indgår i grundlaget for henvisningerne. Opgørelsen omfatter alene det forhold, som politiet har vurderet som den primære henvisningsårsag på henvisningstidspunktet.

Det skal endvidere bemærkes, at et barn kan være henvist flere gange i løbet af et år.

Tabel 2: Antal henvisninger vedrørende 10-14 årige opdelt på år for oprettelse af sag vedrørende henvisning og hovedforhold, der foranledigede henvisning

Område (hovedforhold i henvisningsgrundlaget)	År for henvisning					Total
	2020	2021	2022	2023	2024	
Drab, brand mv.	9	5	6	3	6	29
Indbrud	9	2	4	7	4	26
Lov om euforiserende stoffer (salg)	2	1	5	4	8	20
Røveri	49	44	44	29	37	203
Sædelighed	18	12	20	12	15	77
Tyveri	0	3	2	1	0	6
Vold	323	311	320	330	311	1.595
Våbenloven	2	2	0	1	5	10
Øvrig straffelov, herunder brugstyveri	48	80	59	71	76	334
Anden	1	5	4	2	5	17
Henvisninger af 10-14 årige i alt	461	465	464	460	467	2.317

Note: Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på registreringer af bestemte bilagsundertyper fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), der påføres som led i screeningen af sager om henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Data er opdateret den 25. april 2025.

Det bemærkes endvidere, at der kan indgå mere end et strafbart forhold i grundlaget for henvisning. Ovenstående opgørelse baserer sig således alene på det forhold, som politiet har vurderet som det primære på tidspunktet for oprettelse af henvisningssagen.”

Justitsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har trukket oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), der viser antallet af sager vedrørende unge mellem 15-17 år, hvor anklagemyndigheden har nedlagt påstand om henvisning til UKN, i perioden 2020-2025 fordelt på sagsområder, jf. tabel 1 nedenfor. Tabel 1 viser endvidere antallet af sager, hvor anklagemyndigheden ikke har nedlagt påstand om henvisning til UKN i samme periode.

Rigsadvokaten har endvidere trukket oplysninger vedrørende antallet af unikke personer mellem 15-17 år, hvor anklagemyndigheden har nedlagt påstand om henvisning til UKN, i perioden 2020-2025 fordelt på sagsområder, jf. tabel 2 nedenfor. Tabel 2 viser endvidere antallet af unikke personer,

hvor anklagemyndigheden ikke har nedlagt påstand om henvisning til UKN i samme periode.

Det bemærkes, at en række betingelser skal være opfyldt, før anklagemyndigheden kan nedlægge påstand om henvisning til UKN.

For det første er det en betingelse for at nedlægge påstand om henvisning til UKN, at der samtidig nedlægges påstand om betinget eller ubetinget fængselsstraf for enten personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, når den unge samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Herudover kan anklagemyndigheden alene nedlægge påstand om henvisning til UKN, hvis der på doms-, prøveløsladelses- eller løsladelsestidspunktet er mere end 3 måneder til, at den unge fylder 18 år. Baggrunden herfor er, at foranstaltninger fastsat af Ungdomskriminalitetsnævnet ophører, når den unge fylder 18 år.

Endelig er det en forudsætning for at nedlægge påstand om henvisning til UKN, at den unge har fast, lovligt ophold i Danmark.

Tabel 1. Antal sagskomplekser, hvor den sigtede person var mellem 15 og 17 år på gerningstidspunktet i perioden 2020-2025* (fordelt på år for tiltale og sagsområder)

	2020			2021			2022			2023			2024			2025			Total		
	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total
Drab, brand mv.	16	31	53	11	27	37	13	21	36	15	30	46	13	15	31	5	1	6	71	122	204
Indbrud	47	73	116	23	45	63	25	38	64	31	40	69	28	26	53	15	2	16	167	222	377
Lov om euforiserende stoffer (salg)	45	70	114	51	89	142	40	68	113	42	72	124	44	31	80	16	6	23	232	332	584
Røveri	108	37	144	92	25	120	69	31	100	56	20	79	75	15	99	31	2	32	429	130	571
Sædelighed	27	96	128	25	100	134	30	124	157	37	123	165	27	65	99	14	10	25	158	511	699
Tyveri	77	204	276	46	135	183	43	106	154	55	111	165	46	50	100	15	4	20	274	608	886
Vold	583	212	780	423	139	574	437	140	591	483	157	641	457	80	541	161	10	169	2.507	734	3.251
Våbenloven	109	82	193	85	54	145	87	69	156	84	72	163	101	45	152	48	4	53	505	321	846
Øvrig straffelov, herunder brugstyveri	246	272	530	203	235	442	189	185	389	215	180	404	201	91	299	87	14	100	1.112	962	2.119
Andet	79	583	649	62	509	563	59	434	490	70	507	567	83	323	396	23	40	60	365	2.348	2.661
Total	845	1.211	1.970	655	1.036	1.649	630	912	1.535	712	999	1.676	692	592	1.248	268	75	332	3.663	4.704	8.134

Tabel 2. Antal personer, der var mellem 15 og 17 år på gerningstidspunktet i perioden 2020-2025* (fordelt på år for tiltale og sagsområder)

	2020			2021			2022			2023			2024			2025			Total		
	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total	UKN	Øvrige	Total
Drab, brand mv.	18	37	63	14	34	51	18	28	49	16	37	56	17	16	38	8	1	9	88	150	258
Indbrud om	54	90	145	27	51	78	29	44	76	34	45	80	30	30	65	16	2	18	177	253	433
euforiserende stoffer (salg)	43	73	117	48	96	150	38	70	112	42	71	121	45	35	85	16	6	23	215	339	562
Røveri	138	44	192	138	25	176	95	37	143	81	21	112	102	21	138	40	2	42	581	148	770
Sædelighed	32	99	136	29	100	138	30	125	158	38	123	167	28	65	100	13	10	24	166	514	707
Tyveri	89	225	315	48	146	199	45	112	164	57	124	180	47	54	105	17	4	22	288	658	947
Vold	699	225	955	492	136	659	485	146	659	543	157	709	529	83	628	198	10	208	2.661	726	3.350
Våbenloven	119	85	213	91	52	150	94	70	166	89	72	168	100	53	159	51	4	56	506	321	834
Øvrig straffelov, herunder brugstyveri	272	289	579	219	259	495	197	211	426	237	194	437	226	97	329	96	14	110	1.141	1.010	2.143
Andet	97	609	690	65	513	570	60	441	502	72	508	567	86	325	401	24	39	61	375	2.299	2.591
Total	954	1.271	2.153	730	1.068	1.761	673	959	1.628	768	1.008	1.723	761	609	1.336	302	74	368	3.596	4.568	7.587

Bemærkninger

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelserne er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelserne ikke er endelige. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelserne, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

*Data er opdateret den 4. maj 2025.

Opgørelse på antal sagskomplekser angiver antal tiltaler/afgørelser, hvor flere forhold kan være samlet under ét sagskompleks. Et sagskompleks kan således omfatte flere forskellige gerningspersoner og/eller flere gerninger, der samles i et sagskompleks med én tiltale/afgørelse, som omfatter alle de forhold, der indgår i sagskomplekset.

Ved opgørelse af data på sagskomplekser kan totalen afvige fra summen af rækkerne. Det skyldes, at et sagskompleks omfatter flere forhold og kan dermed omfatte flere typer af gerningskoder. Af samme årsag kan der også både være sket frifindelse (for et forhold) og fældende dom (for et andet forhold) i samme sagskompleks. Summen af sagskomplekser pr. gerningskode kan derfor afvige fra totalen.

Opgørelsen på antal personer angiver, hvor mange personer, der er tiltalt eller faldet afgørelse for. Samme person vil kun fremgå én gang pr. år, selvom denne kan være tilknyttet flere sagskomplekser.

Ved opgørelse af data på personer, kan totalen afvige fra summen af rækkerne. Det skyldes, at én person kun tælles én gang i opgørelsen af totaltallet, mens personen tælles med i hver af rækkerne, hvis personen er sigtet/tiltalt/dømt for forskellige gerninger/i forskellige politikredse/idømt forskellige afgørelser/i forskellige år. Af samme årsag kan en person også både have modtaget en frifindelse (for et forhold) og en fældende dom (i et andet forhold). Summen af personer pr. gerningskode/politikreds/afgørelsestype/år kan derfor afvige fra totalen.”